

Néhány vízügyi-természetvédő gondolat az erdőszegélyekről...

Nagy örömmel olvastam az erdőszegélyekről, azok fontosságáról írt cikkeket. A cikkek nem említik meg az erdőszegélyek fontosságát vízfolyásaink mentén, ott, ahol nem szükséges a parti sáv tisztán tartása. A tapasztalatok szerint a vízparti letermelés során mindig maradnak olyan nagyobb, mederbe bedőlt fák, amelyek kihúzása gazdaságtalan. A későbbiek során viszont jelentős mederelfajulásokat okozhatnak, és ez többnyire költséges, és népszerűtlen vízgazdálkodási beavatkozásokat tesz szükségessé. A felelősség és a költségviselő megállapítása általában elmarad.

Hozzászólásomat mégsem ezért teszem. A vízparti erdőszegélyek természeti értéke, fajgazdagsága talán a legnagyobb az erdőszegélyek között. Ennek fenntartása, nemcsak vízügyi érdekből fontos. Fontos szerepük van a vizes élőhelyek jellege, flórája, faunája átmentésének az intenzív erdőgazdálkodás mentén. Az erdőszegélyek megóvása ezeken a helyeken kiemelt figyelmet érdemel.

Működési területemen a Szigetközben is általában partélig történő letermelés van. A letakarított erdőszegély helyén azonban már nem a területre jellemző növényzet jön elő, hanem megjelenik az akác, egysíkúvá szegényítve a táj értékeit. Sajnos újabban, a hullámtéren is történtek akáctelepítések, melyek tovább segítik, hatványozottan felgyorsítják ezt a kedvezőtlen folyamatot. Véleményem szerint ez veszélyes következményekkel jár a terület élővilágára.

A vízparti területeken ezért kiemelt

figyelmet kellene fordítani arra az ajánlásra, ami a korábbi cikkekben is megjelent, miszerint megfelelő szélességben óvni kell az erdőszegélyeket. A problé-

ma egyik megoldása lehetne, ha az erdőrésztben található vízparti sávról az üzemterv külön előírásban intézkedne. Ebben a sávban olyan fafajösszetétel ültetését lenne célszerű előírni, amely szolgálja a helyi természetvédelmi-vízügyi előírásokat is. A vízparti erdőszegély élőhelyének folytonossága szálaló erdőgazdálkodással biztosítható. Az akác visszaszorítására ugyanitt szelektív erdőművelés volna célravezető. Egyszerűsítendő a szegélyterület kiemelt jelentőségű fenntartását, ha az intenzív művelés és a szegélyművelés között lehetne kialakítani az üzemi utat.

A vízparti erdőszegélyek megóvása hozzájárulhatna a medrek morfológiai és természeti stabilitásához egyaránt, és segítséget nyújtana a terület természeti értékeinek átmentésében.

Láng István

Észak-dunántúli Vízügyi Igazgatóság
osztályvezető

Kaliforniányi fásítás Kínában

A világon egyedülálló újraerdősítési program indult a múlt héten Kínában. A 10 milliárd dolláros, tíz évre tervezett program keretében közel Kalifornia méretű, 272 000 négyzetkilométernyi terület fásítását célozták meg. A beruházás a 2008-as olimpiára való felkészülés része, de valójában Kína erdeinek eddigi erőteljes pusztulása vezetett a döntéshez.

Az erdőkben gazdag, termőföldekben szegény Kínában az ipar energiaigényének fedezésére, a papír- és bútorgyártás nyersanyag-utánpótlására, valamint a termőföldek létesítésére nagy területeken folytattak fakitermelést. A faállomány pusztulásához olyan természeti tényezők is hozzájárultak, mint a sivatag terjeszkedése, az aszályok és az áradások. Ennek ellensúlyozására 1998-ban bizonyos helyeken favágási tilalmat léptettek életbe. A fa iránti szükségletet azonban valahogyan ki kellett elégíteni, így Kína az Egyesült Államok után a Föld második legnagyobb faanyagimportőre lett.

A tervek szerint fatelepítésekkel biztosítják az utánpótlást. Ahol csak lehet, így hegyoldalokban, mezők és termőföldek szélén ültetnek fákat, hogy kiküszöböljék a további talajeróziót, és hogy a Pekinghez hasonló nagyvárosokat megóvják a heves porviharoktól. A kínai kor-

mány ennek ellentételezéseként a termőföldeik felszámolására kényszerült földművesek kártalanítását ígéri.

A program nem az első fásítási kísérlet, de az 1980-as évektől elültetett milliónyi fa kevésnek bizonyult áttörő eredmények eléréséhez.

Az átfogó terv részeként egyébként pandák, tibeti antilopok és ritka orchideák számára is létrehoznak néhány természetvédelmi területet. Úgy tűnik azonban, a jelenlegi terv megvalósításának útjában akadályok is állnak. Még nem történt meg a legmegfelelőbb fafajok kiválasztása, és az anyagi erőforrások előteremtése is bizonytalan.

Gajdos László
(Népszabadság)

Az emberek miatt nô a sivatagi rész

TERMÉSZET. Kína területének egynegyedét, azaz kb. 2,7 millió négyzetkilométeres körzetet veszélyezteteti az elsivatagosodás. A helyi erdőgazdálkodási hivatal felmérése szerint az ország több mint 18 százaléka emberi tevékenység miatt sivatagosodik, mint a túlművelés, az erdőirtások, de szerepet játszanak a tartós szárazságok is. (MWN)